

Opdrachtgever:

LindeVest BV
T.a.v. De heer P. Canisius
Oude Lindestraat 40
6411 EJ Heerlen

Datum: 2 mei 2023**Onderwerp:**

Rapportage Quickscanonderzoek Ecologische Waarden herontwikkeling Klompstraat 30 te Heerlen
(ons kenmerk: 22-1139) (definitief)

Opgesteld door:

De heer M.J.M. Coenen

Geachte heer Canisius,

Hierbij ontvangt u de rapportage inzake het quickscan onderzoek Ecologische Waarden, uitgevoerd op 15 april 2022, ter plekke van de projectlocatie aan de Klompstraat 30, te Heerlen, zie figuur 1.

Figuur 1: onderzoekslocatie

Aanleiding

LindeVest BV is voornemens om het betreffende pand aan de Klompstraat 30 te herontwikkelen naar 61 appartementen. Vanwege deze herontwikkeling is het noodzakelijk de ingreep te toetsen aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, om zicht te krijgen of er effecten optreden ten aanzien van beschermde natuurwaarden.

Dit onderzoek is bedoeld om te dienen als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De planning van de voorgenomen activiteit is onbekend en hangt af van de goedkeuring van het bestemmingsplan.

Om erachter te komen of er sprake is van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden (planten en dieren) is er op 15 april 2021 een quickscanonderzoek uitgevoerd. De omstandigheden waaronder de quickscan uitgevoerd zijn waren gunstig (droog, temperatuur 11°C). De onderzoekslocatie is geheel onderzocht en ook de directe omgeving is meegenomen in het onderzoek. Inpandig is geen onderzoek uitgevoerd, omdat er geen geschikte (punt) daken aanwezig zijn en/of geschikte en van buiten toegankelijke kelderruimtes aanwezig zijn.

De resultaten van het veldbezoek zijn hieronder beschreven. De geraadpleegde bronnen zijn in bijlage 1 opgenomen.

Huidige situatie

In de huidige situatie bestaat de onderzoekslocatie uit een leegstaand gebouw, met rondom een beperkte, geheel verharde, open ruimte. De bebouwing bestaat uit bakstenen muren met een bitumen dak. Het gebouw heeft meerdere openingen die toegang geven tot achterliggende spouwmuur. Enkele van deze openingen zijn zo groot dat koolmezen en pimpelmezen er nestelen.

Een goed ontwikkelde groenstructuur is geheel niet ontwikkeld op het terrein zelf. Op belendende percelen zijn wel dergelijke elementen aanwezig, maar deze zijn niet onderhevig aan verandering, omdat deze buiten de perceelsgrenzen liggen.

Aanwezigheid natuurwaarden

Broedvogels (al of niet met jaarrond beschermde nesten)

In de bebouwing is het aanwezig zijn van jaarrond beschermde nestlocaties geheel uit te sluiten. De bebouwing is geenszins geschikt voor soorten als huismus en gierzwaluw, omdat de dakconstructie niet geschikt is om te nestelen. Andere gebouwbewonende soorten broedvogels (zoals koolmees en zwarte roodstaart) zijn wel aanwezig (en vastgesteld) omdat er geschikte invliegopeningen zijn die groot genoeg zijn om te nestelen in de spouwmuur.

De dakconstructie is ongeschikt voor huiszwaluwen om te nestelen omdat er geen geschikte oversteken zijn. Sporen die duiden op de eerdere aanwezigheid van de soort zijn niet aangetroffen. Het aanwezig zijn van een kolonie huiszwaluwen aan het gebouw is daarmee dan ook geheel uit te sluiten.

Foto 1: De daken zijn ongeschikt voor gierzwaluwen, huiszwaluwen en huismussen om te broeden. De grote opening (rood omcirkeld) doet dienst als nestlocatie voor koolmees

In de directe omgeving van het gebouw kunnen in zéér beperkte mate broedvogels aanwezig zijn. Hierbij valt te denken aan Turkse tortel, houtduif, merel en roodborst.

Het pand is voorts in geen enkel opzicht geschikt voor andere soorten met jaarrond beschermde nesten die nog wel eens in stedelijk gebied kunnen broeden (zoals slechtvalk of ransuil). Er zijn verder geen slaapplekken aangetroffen van torenvalk.

Effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn op voorhand geheel uit te sluiten, omdat er geen geschikte broedplekken en -biotoop aanwezig is. Wel wordt er geadviseerd wordt om de werkzaamheden zoveel als mogelijk uit te voeren buiten de broedperiode van vogels (half maart-half juli), om eventuele verstoring op broedende vogels in de directe nabijheid van de ingreeplocatie zoveel als mogelijk te minimaliseren/te voorkomen (in het kader van de Algemene Zorgplicht). Dit voorkomt dan ook verstoring van nesten van in elk geval de koolmees. Er kan ook gestart worden met de werkzaamheden net voorafgaande aan het broedseizoen, met doorloop tot binnen de broedperiode, zodat vogels minder snel geneigd zijn het pand te gebruiken als broedplek omdat er dan ter plekke werkzaamheden uitgevoerd worden.

Vleermuizen

Het pand vormt een geschikte locatie voor vleermuizen om er vaste rust- en verblijfplaats te hebben. Er zijn meerdere openingen aanwezig in de buitenmuur, die toegang geven tot de achterliggende spouwmuur.

In dit kader dient dan ook geconcludeerd te worden dat nader onderzoek naar het gebruik van het pand door vleermuizen noodzakelijk is, alvorens er een gedegen conclusie (inclusief effectenanalyse) gegeven kan worden ten aanzien van deze soortgroep.

Foto 2: Op meerdere plekken zijn open stootvoegen aanwezig die het voor vleermuizen mogelijk maakt het pand als verblijfplaats te gebruiken

Primaire vliegroutes en essentieel foerageergebied zijn op voorhand uit te sluiten omdat er op het terrein rondom het gebouw nagenoeg geen bomen en/of struiken aanwezig zijn die als essentieel leefgebied dienst kunnen doen. Er kan door enkele dieren gejaagd kunnen worden in het gebied.

Aangezien de openbare ruimte geheel intact blijft treden negatieve effecten op dit jachtgebied niet op. Door de werkzaamheden overdag uit te voeren zullen eventueel aanwezige foeragerende dieren geen hinder ondervinden van de werkzaamheden.

Effecten op vleermuizen kunnen optreden ten aanzien van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het pand beschikt over meerdere invliegopeningen die door vleermuizen gebruikt kunnen worden. Om een gedegen advies te kunnen geven, inzake de mogelijke effecten op vleermuizen en de daaruit volgende toetsing aan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, is het nodig om uit te zoeken welke functie het gebouw heeft voor vleermuizen.

Vaatplanten (muurplanten)

Op en rondom de bebouwing komen geen beschermde en of bijzondere vaatplanten voor. Een goed ontwikkelde bloemrijke vegetatie (zoals schraal grasland en kruidenruigtes) is eveneens niet aanwezig. Op de muren van de bebouwing en rondom de bebouwing zijn geen bijzondere muurplanten aangetroffen.

Effecten op (beschermde) vaatplanten zijn in elk geval geheel uit te sluiten.

Foto 3: De aanwezige vegetatie is sterk verruigd en biedt geen optimale groeiomstandigheden voor beschermde en/of bijzondere vaatplanten

Overige soorten

Andere beschermde soorten, zoals amfibieën, reptielen, vissen, libellen, dagvlinders, grondgebonden zoogdieren en andere ongewervelden, zijn niet aangetroffen en ook niet te verwachten terplekke van de ingreeplocatie. Hiervoor zijn geen optimaal ontwikkelde leefgebieden aanwezig.

Er zijn geen sporen aangetroffen van steenmarter, ondanks dat het pand lange tijd leegstaat.

Effecten op overige soortgroepen is in zijn geheel uit te sluiten vanwege het ontbreken van optimaal ontwikkelde leefgebieden.

In tabel 1 is een overzicht gegeven van te verwachten natuurwaarden en de mogelijke overtredingen van verbodsbepalingen.

Aanwezig op planlocatie	Vogels (Vogelrichtlijn)				Flora en fauna (Habitatrichtlijn)					Andere soorten Art. 3.10	Zorgplicht (Wnb) Art. 1.11	Ontheffing Ja, Nee Mogelijk
	Art. 3.1	Art. 3.2	Art. 3.3	Art. 3.4	Art. 3.5	Art. 3.6	Art. 3.7	Art. 3.8	Art. 3.9			
Vleermuizen					(#)					(#)	(#)	M
Broedvogels jaarrond beschermde nesten												N
Broedvogels algemeen voorkomende soorten	(#)									(#)	(#)	N
Grondgebonden zoogdieren										(#)	(#)	N
Vissen										(#)	(#)	N
Amfibieën en reptielen											(#)	N
Dagvlinders en libellen											(#)	N
Ongewervelden											(#)	N
Vaatplanten											(#)	N

Tabel 1: Mogelijke overtredingen verbodsbepalingen Wnb op grond van veldbezoek/habitatgeschiktheid beoordeling

Conclusies Quickscan

- ✘ Ter plekke van de onderzoekslocatie komen geen broedvogels voor met jaarrond beschermde nesten. Deze zijn, gelet op de constructie van het gebouw en het ontbreken van een goed ontwikkelde structuur van hoogopgaande bomen, en gelet op de stedelijke ligging van de onderzoekslocatie, ook geheel niet te verwachten.
- ✘ Vanwege het ontbreken van een goed ontwikkeld broedbiotoop rondom is het aanwezig zijn van een hoge diversiteit aan andere soorten broedvogels (die alleen beschermde nesten hebben tijdens het broedseizoen) zeer beperkt te noemen.
- ✘ In het pand broedt wel een koolmees in de spouwmuur. Deze heeft toegang via een grotere spouwopening aan de noordzijde van het pand. Verstoring van de nestlocatie dient te worden voorkomen door toekomstige werkzaamheden buiten de broedperiode uit te voeren (dus buiten half maart-half augustus), of de werkzaamheden te starten voorafgaande aan de broedperiode, zodat de soort minder snel geneigd is deze nestlocatie te kiezen.
- ✘ Er zijn mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig in de bebouwing (spouw). Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes op het terrein. Effecten op vleermuizen zijn op voorhand niet geheel uit te sluiten. Nader onderzoek naar de functie van het gebouw voor vleermuizen (als vaste rust- en verblijfplaats) is dan ook noodzakelijk.
- ✘ Ter plekke van de ingreeplocatie is het aanwezig zijn van andere beschermde soorten zoals, planten, libellen, dagvlinders, vissen, reptielen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren en overige ongewervelden geheel uit te sluiten. Effecten treden daarmee niet op.

- ✧ Effecten op een verblijfplaats van steenmarter treden niet op, omdat er geen bewoningssporen aangetroffen zijn in pandig. De locatie zal wel onderdeel uitmaken van het leefgebied van steenmarters, maar de werkzaamheden zullen geen effecten hebben op de kwaliteit van dit leefgebied aangezien dit zeer marginaal ontwikkeld is en er voldoende alternatieven meer geschikte jachtgebieden in de directe nabijheid aanwezig zijn.
- ✧ In het kader van de Wet natuurbescherming kan gesteld worden dat er mogelijk effecten op beschermde soorten optreden (vleermuizen) en dat daarmee mogelijk knelpunten optreden in het kader van de Wet natuurbescherming. Het is dan ook noodzakelijk om nader vleermuisonderzoek uit te voeren om daarmee een gedegen conclusie en toetsing te kunnen opstellen in het kader van de Wet natuurbescherming (opgestart in 2022).
- ✧ Op basis van de resultaten van dit nader onderzoek is het pas mogelijk een gedegen toetsing uit te voeren in het kader van de Wet natuurbescherming, met betrekking tot effecten op vleermuizen. In de rapportage van het nader onderzoek zullen de mogelijke overtredingen van de verbodsbepalingen besproken worden.
- ✧ Uit de geraadpleegde literatuur (verspreidingsatlassen, provinciale gegevens, en internetbronnen) blijkt eveneens niet dat er ter plekke van de ingreeplocatie andere beschermde soorten voorkomen of gebruik maken van het gebouw en omliggende terrein als leefgebied.

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.waarneming.nl (afgelopen 10 jaar)

Hustings F., van der Coelen J., van Noorden B., Schols R. & Voskamp P. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Buggenum, H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders (redactie), 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties, Maastricht.

Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera). – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 416 blz., 14 platen.

Turin, H., 2000. De Nederlandse loopkevers, verspreiding en oecologie (Coleoptera: Carabidae). – Nederlandse Fauna 3. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden 666 blz., 16 platen, met cd-rom.

Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). – Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Provincie Limburg (2017). Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg, Provinciaal Blad Nr. 5634 (6 december 2017). Limburg.

Provincie Limburg (2017). Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014. Provinciaal Blad Nr. 1845 (25 april 2017). Limburg.

Bijlage 2 Wettelijke kaders

SOORTENBESCHERMING

Algemeen

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. De Wet natuurbescherming heeft de beschermingsregels opgesteld in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn vertaald naar de Nederlandse situatie.

VOGELRICHTLIJN

Soorten van de Vogelrichtlijn

Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- ✘ Art. 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- ✘ Art. 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- ✘ Art. 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

HABITATRICHTLIJN, BERN BIJLAGE II, BONN BIJLAGE I

Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd:

- ✘ Art. 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- ✘ Art. 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- ✘ Art. 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- ✘ Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- ✘ Art. 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen

NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN

Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van in Nederland voorkomende soorten zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten.

- ✚ Art. 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- ✚ Art. 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- ✚ Art. 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

WETTELIJKE BELANGEN I.R.T. ONTHEFFING

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- ✚ Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- ✚ Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- ✚ Ter bescherming van flora en fauna. Voor nationaal beschermde soorten geldt:
 - Er is sprake van een bij de wet genoemd belang. Zorgplicht voor álle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (Art. 1.11);
 - De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING LIMBURGSE INVULLING

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wnb in Limburg (6 december 2017, Limburg) voor soorten die beschermd zijn binnen de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wnb, te weten:

- ✚ De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd (zie tabel 1)
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat, maar dusdanig kwetsbaar zijn dat de functionaliteit niet in het geding mag komen
- ✚ Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wnb geldt de Omgevingsverordening Limburg 2014 bijlage III bij paragraaf 3.8 “Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud” zijn soorten opgenomen waarvoor in Limburg een (gedeeltelijke) vrijstelling geldt (zie tabel 2)
- ✚ Art. 4.3 en 4.4 lid 2; Soms is het voor de ontwikkeling erg moeilijk om een aanvullend onderzoek uit te voeren. Bijvoorbeeld als gezien de doorlooptijd die dit met zich mee brengt een toegekende subsidie komt te vervallen of veiligheidsaspecten eraan in de weg staan.

In dergelijke omstandigheden zijn GS van mening dat er sprake is van een dermate uitzonderingssituatie dat de initiatiefnemer een ontheffingsaanvraag kan doen alsof de mogelijk aanwezige soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. De initiatiefnemer moet in zo'n geval een aanpak overleggen waaruit blijkt voor welke soorten hij deze aanpak volgt, wat de maximaal verwachte dichtheden van de soorten zijn en welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Nederlandse naam	Categorie
Kerkuil	1
Oehoe	1
Roek	1
Steenuil	1
Boerenwaluw	2
Bosuil	2
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	2
Huismus	2
Huiswaluw	2
Ooievaar	2
Slechtvalk	2
Boomvalk	3
Havik	3
Ransuil	3
Raaf	3
Rode wouw	3
Torenvalk	3
Wespendief	3
Zwarte wouw	3

Tabel 1: indeling in categorieën
jaarrond beschermde nesten in Limburg

Nederlandse naam	Periode vrijstelling
Aardmuis	Gehele jaar
Bosmuis	Gehele jaar
Bunzing	Gehele jaar
Bruine kikker	Gehele jaar
Dwergmuis	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	Gehele jaar
Eekhoorn	Maart- april en juli t/m november
Egel	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	Gehele jaar
Gewone pad	Gehele jaar
Haas	Gehele jaar
Hazelworm	Juli, augustus en september
Hermelijn	Gehele jaar
Huisspitsmuis	Gehele jaar
Kleine watersalamander	Gehele jaar
Konijn	Gehele jaar
Levendbarende hagedis	15 augustus t/m 15 oktober
Meerkikker	Gehele jaar
Middelste groene kikker	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	Gehele jaar
Ree	Gehele jaar
Rosse woelmuis	Gehele jaar
Steenmarter	15 augustus t/m februari
Tweekleurige bosspitsmuis	Gehele jaar
Veldmuis	Gehele jaar
Vos	Gehele jaar
Wezel	Gehele jaar
Woelrat	Gehele jaar

Tabel 2: Vrijgestelde soorten Limburg bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud (Omgevingsverordening Limburg 2014)